

بررسی تأثیر تنش خشکی و تلفیق کود ورمی کمپوست و سولفات پتاسیم بر خصوصیات کمی و کیفی گیاه گشنیز و بازدارندگی اسانس بر قارچ فوزاریوم سولانی

امید محمدپور *

دانشجوی دکتری، رشته آگروتکنولوژی، واحد بم، دانشگاه آزاد اسلامی، بم، ایران
Omid.ogh@gmail.com

چکیده

به منظور مطالعه تأثیر تنش خشکی و سیستم تغذیه ای تلفیقی کودهای شیمیایی و آلی بر عملکرد، میزان و ترکیبات اسانس، و همچنین بررسی خاصیت ضد قارچی پیکر رویشی گیاه دارویی گشنیز آزمایشی در سال زراعی 1393-1394 در مزرعه در شهرستان بم انجام پذیرفت. این تحقیق در دو آزمایش مستقل وپی درپی انجام گرفت. نتایج نشان داد اجزای عملکرد گیاه با افزایش درصد مصرف کود آلی ورمی کمپوست در سیستم تغذیه ای تلفیقی و تیمار آبیاری 7 روز (بدون تنش) افزایش یافت. درصد اسانس با افزایش سطوح تنش، درصد بالاتری را نشان داد و اثرات متقابل در این صفات در سطح آماری 1% معنی دار شدند. و ترکیبات اصلی و فنلی اسانس نیز با مصرف درصد بیشتری از کود آلی ورمی کمپوست و افزایش تنش بیشتر شدند. و در مرحله دوم آزمایش اثر اسانس حاصل شده از هر تیمار در آزمایشی فاکتوریل با پایه طرح کاملاً تصادفی با غلظت 250 پی پی ام در شرایط آزمایشگاهی در دو روش دیسک گذاری و چاهک گذاری در محیط کشت PDA و اندازه گیری قطر هاله ی عدم رشد قارچ فوزاریوم سولانی بررسی شد. یافته های این مرحله نیز نشان داد بیشترین قطر هاله ی عدم رشد در تیمار آبیاری 21 روز (تنش شدید)، و با افزایش درصد کود آلی ورمی کمپوست در هر دو روش مشاهده شد. و بیشترین باز دارندگی علیه قارچ را دارا شدند. و در بررسی اثرات متقابل دو روش نیز تیمار مصرف 25% ورمی کمپوست به همراه 75% سولفات پتاسیم و تیمار تنش شدید با بیشترین قطر هاله ی عدم رشد کنترل بیشتری در مهار قارچ فوزاریوم سولانی نشان دادند.

کلید واژه: کود تلفیقی، تنش خشکی، اسانس، فوزاریوم سولانی.